

ובדרבי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאני שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל, טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

פניני הלכה

הכהנים מתחילים את המלה הראשונה 'ברכך'

כתב הרמב"ם (הלכות תפלה פי"ד הי"ג) ז"ל:
כיצד היא נשיאת כפים בגבולין. בעת שנגיע שְׁלִיחַ צְבוֹר לְעִבּוּדָה כְּשֵׁיאָמַר רְצָה כָּל הַכֹּהֲנִים הָעוֹמְדִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת נִעְקְרִין מִמְקוֹמוֹ וְהוֹלְכִין וְעוֹלִין לְדוֹכֵן וְעוֹמְדִים שָׁם פְּנִיָּהִם לְהִיכַל וְאַחֲרֵיהֶם כְּלָפֵי הָעַם וְאַצְבָּעוֹתֵיהֶם כְּפּוֹפּוֹת לְתוֹךְ כְּפִיָּהֶם עַד שֵׁינְשָׁלִים שְׁלִיחַ צְבוֹר הַהוֹדָאָה וּמְחִזְזִירֵין פְּנִיָּהִם כְּלָפֵי הָעַם וּפּוֹשְׁטִין אֶצְבָּעוֹתֵיהֶן וּמְגַבְּהִין יְדֵיהֶם כְּנֶגֶד כְּתִפְיָהֶם וּמְתַחֲלִין (במדבר ו-כד) **'וְיִבְרַכְדָּי. וְשְׁלִיחַ צְבוֹר מְקַרָּא אוֹתָם מְלָה מְלָה וְהֵם עוֹנִין שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ו-כג) 'אָמַר לָהֶם עַד שֵׁיאָמַר. הַמְשַׁךְ בַּעֲמוּד הַבַּי'**

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים: הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם: (בראשית מט. א-ב).

מובא במדרש הגדול' למהר"ד עדני זצ"ל (כאן הבאנוהו בדילוג): ויאמר האספו... וכי. ורבנן אמרי **צוה אותן על המחלוקת.** אמר להן היו כלכם אסיפה אחת. הוּא הוּא דְכַתִּיב 'וְאַתָּה בֶן אָדָם קַח לְךָ עֵץ אֶחָד וְכָתַב עָלָיו לַיהוָה וּלְבִנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרִי' (יחזקאל לו, טו) חֲבֵרוֹ כְּתִיב רְמוֹ מִתּוֹךְ שֶׁנֶּעֱשׂוּ חֲבוּרָה אַחַת יִתְקַנוּ עִצְמוֹתֵיהֶם לְגֵאוּלָּה... וכי. ר' אליעזר בן יעקב אומר **בית שיש בו מחלוקת סופו ליחרב. מחלוקת בבית זמה בבית.** עיר שיש בה מחלוקת סופה שיהא בה שפכות דמים וסופה להתפזר. בית הכנסת שיש בה מחלוקת סופה להשתומם. מחלוקת בדיון חרבן עולם. גדול הוא השלום ושנואה המחלוקת. **לכך צוה יעקב אבינו בניו שלא יחזיקו במחלוקת, ע"כ.**

יעקב אבינו שסבל נורא עשרים ושתיים שנה וזאת עקב קנאת ומחלוקת בניו, וכפי שאמרה הגמרא (שבת י:) אמר רבא בר מחסיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב, לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים, א"כ מה ראה על ככה לשנות בברכות בין בניו, ואם מוכרח הוא בכך, למה אספם וקיצצם כאשר כולם שומעים מה הוא מברך את כל אחד. היה לו לברך כל אחד בנפרד לבל ישמעו שאר אחיו?! ועוד מצווה הוא אותם על המחלוקת, אתמרה!

אלא היא הנותנת, יעקב אבינו מלמדנו שאחדות אינה ענין של שוויון כמו שטועים ההמון. אלא אחדות תהיה כשהאדם יכיר מקומו וכמו כן יכיר ויעריך מעלת חברו, וממילא גם אם השני קיבל יותר ממנו לא יפול ברוחו, ואדרבה ישמח בשמחת חברו. ועל כן פירט יעקב לכל אחד ואחד מבניו את טבעיו, כגון שאמר לראובן 'פחו כמים' ועל כן 'אל תותר', כי מי שהוא פזיז בטבעו לא מתאים לו להיות מלך וכי. ואף ראובן הבין וקיבל זאת, וכפי שאומרת הגמרא (ברכות ז:) למה נקרא שמו ראובן? א"ר אלעזר, אמרה לאה ראו מה בין בני לבן חמי דאילו בן חמי אע"ג שמדעתו מכר בכורתו שנאמר (בראשית כה. לג) 'וימכר את בכורתו ליעקב' ראו מה כתוב בו (בראשית כו. מא) 'וישטם עשו את יעקב' וכתוב (בראשית כו. לו) 'ויאמר הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים' וגו'. ואילו בני אע"ג דעל כרחו לקח יוסף לבכורתו ממנו דכתיב (דברי הימים א. ה. א) 'ובחללו יצועי אביו נתנה בכורתו לבני יוסף', **אפי הכי לא התקנא בו דכתיב (בראשית לו. כא) 'וישמע ראובן ויצילהו מידם'**, ע"כ. ועל כן בירכם יעקב כאשר כולם שומעים וצום **באותה עת** על האחדות והתרחקות מן המחלוקת.

ואם בארזים הדבר אמור, על אחת כמה וכמה אנו אזובי הקיר שעלינו לחנך ילדינו לאחדות ואחיה בין ילדינו והכל הולך אחר ההתחלה. ובנקל יכולים לחנך לזאת בעת שיושבים סביב שולחן שבת ומגשים מיני פירות וקליות ומגדנים, להרגיל את הילדים לכבד את הגדול מהם. דהיינו שאבי המשפחה מברך ראשון מוזנות (או עץ כפי סדר הברכות) ואחריו הקטן ממנו ואחריו הקטן ממנו וכן על זה הדרך עד התינוק שבהם. ולאחר מכן יברך אבי המשפחה את ברכת העץ וחזור חלילה. וכן ע"ז הדרך עד סיום כל ברכות הנהנין. ולא יושיטו הקטנים ידיהם לפני הגדולים מהם.

וכיון שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, אזכיר את אשר אמר אחי הבכור אביחי יצ"ו, שנתן לבו, שהנהגת אימי ע"ה היתה, שאם אחד מהאחים הגדולים ביקש מאחד האחים הקטנים לעשות דבר מה והוא לא היה עושה. אימי לא היתה מצוה את האח קטן לעשות בסתם. אלא היתה מדגישה ואומרת לו, **יאחיד הגדול** ביקש, תעשה את אשר הוא צו"י. וכך גדלנו להעריך את הגדול מאתנו. נוסף לזאת כאשר אחד מהילדים אומר דבר תורה על השולחן, על כולם להאזין לדבריו ולכבדו, ואפילו אם הוא ילד קטן בגן. ואדרבה, ילד קטן בגן צריך יותר תשומת לב, כי אם יראה שלא מכבדים אותו, לומד מהגדולים לא להקשיב לאחרים שמדברים. כמו"כ מצוי הדבר שכאשר מדבר ההורה עם אחד הילדים, ואחיו מתפרץ ושואל דבר מה וכל כיו"ב, על ההורה באותה עת להוכיח את בנו בנותם, על אשר עשה. כגון לומר לו, כעת אני מדבר עם אחיך, תכבד אותו ותמתין! ובזכות זה נזכה לגאולה בבי"א, כמובא במדרשים.

לאנשים חסובים יזידו חיקרים והעגלים חייה רז עטירה וסלע מדמון חייו אשר נתנו מכותם וממרעם למען תשב"ד. יהא רעוא שיוזו למעוא זיווגם במחרה, ויקימו ביתם נאמנה בדרך הסלולה. ויוזו לכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, להגיל תורה ולהאיריה, ולחיות מושבי הסעודין ראשונה. אצ"י

תפארת בנים

מהוואי חידון חנוכה אשר בו חולקו פרסים לעושים תשובות נכונות ומשמחים את כל הנוכחים

פתרונות לפרשת 'ויגש'
אחודה חידה! יעקב ברך את פרעה
באריכות ימים ועקב זאת סבל את עשר
המכות (חמדת ימים להרשב"ז).
הזוכה: מי שהכל שלו.
מי בתמונה? טרם נפתרה!

אזרח חידה!
היך רמוז שקיבוץ
הוא ישוב שמתגוררים בו
אינשי דלא מעליו
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

פניני הלכה

הנושך מהעמוד הקודם

כְּשֶׁמִשְׁלִימִין פְּסוּק רֵאשׁוֹן כָּל הָעַם עֹנִין אָמוֹ. וְחֹזֵר שְׁלִימִין
צָבוּר וּמִקְרָא אוֹתוֹן פְּסוּק שְׁנֵי מְלָה מְלָה וְהֵם עֹנִים עַד
שֶׁמִּשְׁלִימִין פְּסוּק שְׁנֵי וְכָל הָעַם עֹנִין אָמוֹ וְכֵן בְּפִסּוּק שְׁלִישִׁי.
וְכַתֵּב הֵרֵב בִּי (סי קכ"ח ה"ג) דמשמע מפשט לשון הרמב"ם
שאינו מקרין את הכהנים את התיבה הראשונה יברכך, אלא
הכהנים מתחילין אותה מיד בסיום עניית אמן של הציבור
ושכן המנהג בכל ארץ ישראל ומצרים, ושכ"כ בפירושו
למשנה (ברכות פ"ג מ"ד) בנוסחא הערבית האמיתית.
וזו היא גם דעת רבינו סעדיא גאון כמפורש בסידורו דף
ט"ל.

וטעם הדבר כתב הרב ב"י (שם) דכיון דאין מקרין הכהנים
אלא כדי שלא יטעו, בתיבה ראשונה דליכא למיחש לטעות
למה יקריא אותה.

ובקרית ספר להמב"י כתב טעם אחר דמאחר דברכו בא"י
אמ"ה אק"ב של אהרן, צריכין להתחיל מיד הברכה, ע"כ.
וכ"כ הרד"ע בפירושו להרמב"ם, וכ"כ בספר צפנת פענח.
ומרן בש"ע (סי קכ"ח ה"ג) פסק כן, שאין מקרין את הכהנים
את התיבה הראשונה יברכך.

ובשער הציון להמשנה ברורה (סי תקפ"ה אות ל"א) כתב דמביאור
הגרי"א משמע דכן עיקר לד"א (ויעוין מה שכתב ע"ז בבארות יצחק
ה"י נשיאת כפים סק"ד).

ובפנת הדביר (ח"ב דף י"ט ע"א) הובא בשם מהרש"י בנו של
מהרי"ח ויטאל שהם נהגו לא להקרות לכהנים את התיבה
הראשונה. וכתב בשו"ת עולת יצחק (ח"א סי כ"ב ד"ה ב"ס) א"כ
נראה שכן נהגו המקובלים תלמידי האר"י. וגם המקובל הרב
שפתי כהן פרשת נשא (ד"ה ועוד) נתן טעמים לזה על פי
הסוד שהכהן מתחיל יברכך ולא ישראל (כמובא בשו"ת עולת
יצחק ח"ב סי מ"ח).

וכן העלה מהרי"ץ בעץ חיים (ח"א עמי נ"ג). וכ"כ השת"י (שם
סקל"ב) שכן הוא מנהיגו.
(מתוך בארות יצחק שם ושו"ת עולת יצחק ח"א שם וח"ב שם ויעוין שם עוד
באריכות גדולה)

חנוכה בגנים
מתוקים
מדבש ונופת
צופים

במעלת ההשכמה לבית הכנסת

במדרש אמרו: מעשה באשה אחת שהזקינה הרבה, באת לפני
ר' יוסי בן חלפתא אמרה לו, רבי, זקנתי יותר מדאי,
ומעכשיו חיים של נוול הם, שאיני טועמת לא מאכל ולא
משתה, מבקשת ליפטר מן העולם. אמר לה, במה הארכת
ימים? אמרה לו, למודה אני אפי' יש לי דבר חביב אני
מנחת אותו ומשכמת לבית הכנסת בכל יום. א"ל, מנעי
עצמך מבהכ"נ ג' ימים זה אחר זה. הלכה ועשתה כן, וביום
הג' חלתה ומתה. לכך אמר שלמה אשרי אדם שומע לי וכי
וכתיב בתורה כי מוצאי מצא חיים, ע"כ.

להודיעך כמה כחה של ביהכ"נ, שכל המשכים לה לקרוא
ולהתפלל מאריכין לו ימיו ושנותיו.

ולא עוד אלא שאדם נכנס לה הוא מלא עונות וכיון שיושב
ומתפלל ומודה נמחלין לו עונותיו כמ"ש רז"ל: למה נסמכו
אוהלים לנחלים דכי יכנחלים נטיו וכי כאהלים נטע הי', לומר
לד, מה נחלים מעלין את האדם מטומאה לטהרה, אף אהלים
מעלין את האדם מכף חובה לכף זכות.

מדרש אשרי' למהר"ש קרח זצ"ל עמ' קע"ז

לרפואת
יחיא בן שלום
בתוך שכחע"י

לזש"ק
שלום בן יעקב
ומירב טליה בת מנשה

לזש"ק
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

מחידושי רבותינו

ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר נתן לי אלדים בזה, (בראשית מה, ט).

בפרשה נאמר (בראשית מה, ט) ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר נתן לי אלדים "בזה", ויאמר קחם נא אלי ואברכם. רבותינו שאלו מהו הכוונה "בזה".

ורש"י מפרש הראה לו שטר כתובה, אמר לו הנה תראה יש לי שטר הכתובה, וזהו "בזה" שהראה לו ממש, אין זה אלא מורה באצבע. וכוונת יוסף לומר לאביו, בני הם אשר נתן לי אלהים בזה, דהיינו שהם מיוחסים, ונשא אשה אחרי שכבר גייר אותה.

ושמעתי עוד פירוש בשם אבא מארי. ואולי זה כתוב בספרים, שרמז לו שהם אוכלים על טהרת הכשרות. וזהו "בזה" דהיינו שהם זהירים בכשרות מאוד מאוד, וגם בניהם שיבואו אחריהם אפי' בית אחאב שהם באו מאפרים, וכן כולם שבאו ממנשה ואפרים בזמן הנביאים, היו אוכלים על טהרת הכשרות.

ומנין לנו שבית אחאב וכן האחרים היו אוכלים על טהרת הכשרות, אפי' שלא היו זהירים בהרבה מצות. שהרי עובדיה שהיה ממונה על הבית, והיה ירא את ה' מאוד (מלכים א, יח, ג), היה משיג על כל האוכל של בית אחאב.

ועוד ראיה שהרי אליהו הנביא הביאו לו העורבים משולחנו של אחאב, שנאמר (מלכים א, יז, ו) והעורבים מביאים לו לחם ובשר בבוקר ולחם ובשר בערב, ואמרו חכמים ז"ל (סנהדרין קי"ג) משולחנו של אחאב הביאו לו. (ואע"ג שהיה זה שחיתת עובדי ע"ז ששחיטן פסולה, כמו שהגמי' (חליון ה, א) שואלת, ומיישבת לפי שעה שאני שהתירו לו כדפרש"י, מ"מ שחטו כדן וכהלכה, שאם לא כן מאי מעילותא דאליהו לאכול משולחנו של אחאב, הרי כמו"כ יכל לאכול בשר נבלות וטרפות, ודו"ק).

וזהו מה שיוסף ע"ה אמר לו, בני הם אשר נתן לי אלהים בזה, שכולם אוכלים על טהרת הכשרות, וזהירים בזה מאוד מאוד הם ובניהם וכל בית אחאב. ואע"ג שהיה שופט או מלך שלא קיים כל המצות כמו שצריך, מ"מ היו זהירים בכשרות ובשחיטה. ומנין לנו שזה רמז במילת "בזה", שהרי נאמר לגבי מצות שחיטה (שמואל א, יד, לד) ושחטתם "בזה" ואכלתם.

ובכן כמה אנחנו צריכים להיזהר בענינים האלה שאבותינו הנחילו לנו, שמשא רבינו ע"ה נצטווה עליהם מפי הגבורה, כמה אנחנו צריכים לזוהר עליהם, בכשרות, ובטהרת המשפחה, ובכל המצות שהקב"ה ציווה אותנו ע"י משה רבינו.

ואנחנו צריכים ללכת אחרי אבותינו שהרי קבלנו את המצות נחלה מאבותינו. ואבותינו נצטוו מפי משה רבינו ע"י הקב"ה שנתן לנו התורה. ואבותינו קבלו התורה באלה ובשבעה עליהם ועל בניהם אחריהם עד סוף כל הדורות שכל אדם מושבע מהר סיני.

(דברות תורה' למר"י אלישיב זצוק"ל)

מהליכות אבותינו

פתגמים

כתב בעל שר"ת 'מנחת אלעזר' (בספרו דברי תורה את קי"ב) מקובל בידינו ומסורת מאבותינו, כי כל מה שיאמר, גם הילדים בבני ישראל, מאמר העולם הוא, יש בו ממש. כמו דאמרו בשי"ס כמה פעמים, היינו דאמרי אינשי וכו'. וגם כמקובל בידינו מהצדיקים ז"ע, כי סודות רבים רמוזים בהם, טובא גניז בגינה, כי אין שום דבר ריק בעולם, ואכמ"ל.

ובקהילותינו היו מצויים אלפי פתגמים ומשלים אשר היו שגורים בפיהם בלשון ערב (השפה המדוברת בתימן), אשר השתמשו על ידם להיזהר ולהישמר וכן לדעת כיצד לנהוג וכיצד לחנך ועוד...

וזכרני איך היו אומרים לנו המבוגרים (בתימנית וזהו תרגומו) 'אתה יודע מה אומרים האנשים!' ואז היו אומרים איזה שהוא פתגם בתימנית.

והעלה פתגם אחד למוזכרת: 'מן שָׁרף וְאֵלֶּהָ, שָׁרְפָה וְאֵלֶּהָ, פִּירוּשׁ: המכבד אביו, יכבדו בנו.

וחבל על דאבדין על חכמת חיים נפלאה שהלכה ונשתכחה.

בדרכיהם אתה לך....

הבריחה! (חלק ה')

החיללים הרפו מהם והם המשיכו בדרכם עד שהגיעו לעיר ד'מאר, לשכונת היהודים. כשראה את הרב יחזקאל יהודי אחד בשם יחיא מנצור, אמר לרב. דע לך כי מחפשים אותך בכל צנעא, וגם ישנה שמועה כי אסרו את אחיך יעיש, כדי שיגלה להם היכן אתה מסתתר. למשמע זאת הרב נחרד וגמר אומר לחזור לצנעא לשחרר את אחיו, ולא חשב כלל מה יעשו לו.

כל הסובבים אותו ניסו להניא את הרב מהחלטתו בטענה שהמלך יצווה לכרות את ראשו כאחד שמורד במלכות. בתוך כדי התדיינות ושכנועים הגיע יהודי בשם יוסף דונך, ובשורה חדשה בפיו, שחררו את יעיש אחיו של הרב, בזכות עדותו של יהודי בשם צבי טיירי, שהעיד אצל האימאם שיעיש לא קשור כלל למענשה אחיו הרב יחזקאל.

הרב ואשתו ששיערו שרודפיהם ירדפו אחריהם לכיוון עדן או לכיוון מנכיה כי שם עיר הולדת הרב יחזקאל כ-80 ק"מ דרום מערב לצנעא. על כן הם המשיכו לברוח למקום מסתור, ללכת לעיר 'טוויילה' ומשם לעיר 'מחוי' ומשם לכפר 'צובר' שנמצא מתחת למחוי, היות ושם לימד הרב תינוקות של בית רבן במשך כחודש.

בדרכם כשהם בורחים עברו בעוד מקומות, עד שהגיעו למחוז 'חרז' שמרכזו העיירה 'מנכיה' מקום הולדת הרב, לאזור שנקרא 'חצבן' אשר שם היו שדות ששייכים למשפחת הרב. הערבים שהתגוררו שם, לא ידעו דבר וחצי דבר ממה שעבר על הרב ולכן לא הסגירוהו. משם המשיכו הרב ואשתו לעיר 'מנכיה' והגיעו לביתם, אך עדיין לא יכלו להסתובב חופשי.

כעבור שלושה ימים בליל שבת, לפתע, הוקף הבית בכשלוש מאות חיילים. אך מכיון שבתים היה חוק שבשבת אין לנגוע בשום יהודי, יעשה מה שיעשה עד שתצא השבת, על כן המתינו החיילים סביב הבית ולא עשו עדיין כלום.

משראה הרב כך החליט שהוא לא מסגיר את עצמו ביד אויביו, אלא הי' יעזור לו גם בעת צרה זו. במוצאי שבת עלה הרב לגג הבית, ואמר שיר המעלות בכל אחת מרוחות הבית ולאחר מכן ירד בחזרה לביתו.

המשך בשבוע הבא אי"ה בל"ג

לעילוי נשמת

חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל, דוד בן סעיד בשארי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק ראוד טביב זצ"ל, יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

תפארת בנים

זכו בשעון יד מוחשב / ספר במבצע

'הזמן עובר ואינו חוזר'

התלמידים היקרים

אליסף דחבש נ"י אלקנה חצרוני נ"י

אמיתי בלף נ"י דביר לוי נ"י

יהודה עוזיירי נ"י ימני צאירי נ"י

יה"ר שיזכו להמשיך

להיות תמיד

מן הראשונים

לכל דבר

שבקדושה,

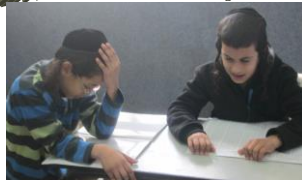
אכ"ר

כיתה א' נופשים ומתרעננים סביבות אלעד

**הנוסחה בעצמותה
להניע לפני הזמן ללימוד זה תפילה!**

או חברותא... מרגישים ישיבה בת"ת

כולם רוצים להיות כמוני!

כס'מנא טבא וד'יא יאה
נאח'א פספחה שמח'א ר'ר'א
פוא'דת האנן. יה"ר שיזכו
ל'הכניסו בקריתו ה-אברהם
אפינו ויזכו ל'אדלו לתורה
ל'חופה ול'מצעים טובים

ברכת יישר כח גדול!! לידידינו רם המעלה
השני לפרויקט
ייש קונה עולמו בשעה אחת'
הרב **יאיר נהרי** הי"ו
יה"ר שיזכה לראות את כל יוצאי חלציו
הולכים בדרכי טובים צדיקים וברים ות"ח
ידועים ומפורסמים, ירבו כמותו!!!

יש קונה צולמו פעה אחת!
אברק / ת"ח יקר! אט הנק
רובה לזכות, ומאור נשמתי
ל'הצניק פעה אחת פפוא
סיוצ ל'ימאודי ל'ילדי החמה,
ול'ק ת'צמוד הזכות,
וכ'אמול'ק הטוב וול'יק ה'
ל'אניק ה'דרק טובים.
זכר צמנו קשר: 050-4150896

ניתן להקדיש את העלון להצלחת, לרפואת, לעילוי נשמת
שם אחד- לשבוע 50 ש"ח. לארבע שבועות 150 ש"ח.
לשנה- הודאת קבע של 50 ש"ח למשך שנה.
לפרטים במזכירות הת"ת: 03-9097022

חכמי תימן

הרב יוסף ב"ר חיים צאלח

נולד במנאקה בשנת תרמ"ד.
שוחט, מוהל, ורב בית כנסת צאלח
שיסד סבו הרב יהודה צאלח שהיה
מרבני הישוב.

עמר בקשרי שו"ת בהלכה, ובענייני
הנהגת הישוב, עם רבינו יחיא
יצחק, מהעומדים בתקיפות נגד
מכחישי הקבלה. נתמנה על ידי
שליחו הנווד של רבינו יחיא
יצחק, הרב יחיא נחום, כמפקח
רבני על מחוז חראז. מוכתר
(עקאל) קהילת מנאכה ומחוז חראז,
שעסק בהסדרת יחסי היהודים
והשלטונות. עלה מתימן בשנת
תשי"י. בבית המטבחים במחנה
גאולה (חאשד) שמש כרב וכשרי"ב.
בישראל התגורר תחילה בכפר
זנוח, ובשנת תשט"ו קבע מושבו
בקרית אונו, בה הקים בית כנסת.

נפטר
בקרית
אונו כ"ט
ניסן
תשכ"ח

התודה...

לאשה שעומדת מאחורי
הקלעים, ומשקיעה מזמנה
עיתים רבים, וכמעט כל
הגרפיקה והעיצובים מתחת
ידה יוצאים

הגברת **נחמן תחי'**
על כך תשכון

הברכה...

בביתך, ותזכה היא ובעלה
לבנים יראי ה' מאירים
בתורה, ופניהם יהיו כפני
החמה להאיר מתורתם לכל
יושבי הארץ והדרים עליה,
אכ"ר

הערות, הארות ותשובות לחידות
ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009
או במייל:
Nahari@enativ.com